Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 90 (5381).
19 АПРЕЛЬ 1984 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Совет Иттифоқи граждан-лари! Иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун умумхалқ ҳаракатида актив қатнашингиз! Моддий, энергетика, меҳнат ва молия ресурсларидан самарали фойдаланингиз!

(КПСС Марказий Комитети 1 Май Чақириқларидан).

БЕЛЛАШУВНИ АВЖ ОЛДИРИБ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159- трест бунёдкорлари беш йилликнинг учинчи йили план топшириқларини барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлаб, юбилей йилини юксак суръат билан бошлаган эдилар. Улар қурилиш бўлинмалари ўртасидаги юбилейолди социалистик мусобақасини авж олдириб, суръатни бир зум ҳам сусайтирмаяптилар. Меҳнат беллашувида 53 ва 9-қурилиш бошқармалари пешқадамлик қилишяпти. Айниқса, 9-қурилиш бошқармасининг Вячеслав Миллер бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси қувончли ютуқларга эришмоқда. Коллектив ўтган йили планни қарийб икки баравар ошириб адо этган эди. Биринчи квартал якунлари ҳам юқори бўлди. Шунингдек, Владимир Галлер бошчилик қилаётган бригада коллективи ҳам юбилейолди мусобақасида сезиларли ютуқларга эришиб келяпти. Коллектив бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш учун курашмоқда.

Илғор иш усулларидан, вақтдан, қурилиш материалларидан оқилона, тежаб- тергаб фойдаланиш ютуқлар омили бўлмоқда.

Меҳнат беллашувида трестнинг 8, 10-қурилиш бошқармалари коллективлари ҳам яхши натижаларга эришмоқдалар. 10-қурилиш бошқармасининг Нургали Ҳакимзянов бошлиқ бригадаси «Тўққизлар ташаббуси»га қўшилиб ишлаяпти.

Хуллас, 159-трест коллективи 3-трест бунёдкорлари билан анъанавий социалистик мусобақани давом эттирмоқда. Мусобақа бунёдкорларни янги зафарлар сари чорлаяпти. Бунёдкорлар бутун куч ва имкониятларни ишга солиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашмоқдалар.

«Буюк Почин» анъаналарига садоқат

8. ФРУНЗЕ РАЙОНИ

ИШЧИ КОРЖОМАСИДАГИ БАЙРАМ

С. ХЎЖАЕВА,
Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари.

—Фрунзе райони меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган кунининг 114 йиллигини катта шонли байрам сифатида кутиб оляптилар. Бу кунларнинг зарбдор вахтаси корхоналарнинг меҳнат ва ижтимоий активлигини даражасини оширди. Корхоналарда, цехларда, участкаларда, бригадаларда юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, ҳар бир буюмга сарфланаётган меҳнат сарфини камайтириш учун кураш авжланмоқда. Коммунистик шанбаликка фаол тайёргарлик кўрилмоқда. Бир неча шанбалик ташкил этилди, ишлар амалга оширилди: жойларда комплекслар ташкил этилди, ҳар бир коллективга маҳсулот ишлаб чиқариш планлари, ободонлаштириш бўйича аниқ топшириқлар белгиланди, кўргазмали агитация, оператив ахборотга катта аҳамият бериляпти.

Коммунистик шанбалик куни саноатдаги иш жойларида 27 мингдан ортиқ ишчи, шу жумладан ишга тушириладиган объектларда 3 минг киши меҳнат қилади. Шу куни 2-фабриканинг коллективлари 275 минг сўмлик ҳажмида қурилиш-монтаж ишларини бажаришади. Транспортчилар тежалган ёнилғи билан 28,2 минг тонна халқ хўжалик юкларини ташийди.

Тўқимачилик ва енгил саноат институтининг юқори курс студентларидан 600 нафарга яқини тўқимачилик комбинати, 1-пойафзал фабрикаси, «Таштекстильмаш» заводларида станок ва машиналар ёнида туриб меҳнат қилишади.

Коммунистик шанбаликда 1817, 6 минг сўмлик товар маҳсулот ишлаб чиқарилади. Беш йиллик фондига район меҳнаткашлари 128 минг сўм ўтказишади.

Маданият муассасалари ҳам шанбаликни чинакам байрамга айлантиришга интилишяпти. 36 бадиий ҳаваскорлик коллективи катта концерт программалари тайёрлашяпти. Зарбдор ленинча вахтанинг бориши, ишлаб чиқариш новаторларининг ютуқлари кўп нусхали ва деворий газеталарда, радиогазеталарда, «Чақмоқ»ларда, фотомонтажларда ёритилади.

Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича ҳам анча ишлар бажарилади. Мажлислар зали ва ошхонаси ишга туширилади. Ишчиларнинг катта группаси Сапёрная-Баранова массивида қурилиш билан шуғулланишади. Бу ушбу объектни муддатидан икки ой аввал фойдаланишга топшириш имконини беради.

Мингдан ортиқ фрунзелик Тошкент областининг Бўка районидаги чўчқачилик комплексида меҳнат қилади. Бу ерда шу куни иккита чорвачилик блоки, насос станцияси қурилиши тугалланади, комплекснинг бутун территорияси асфальт ётқизиш учун тахт қилинади.

Меҳнат байрамига тайёргарлик даврида моддий-техника воситаларини омилкорлик билан сарфлашга катта эътибор берилади. Кўпгина корхоналар, қурилишлар, транспорт ташкилотларида тежамкорлик ҳисоблари очилди. Натижада 21 апрелда 8 цех, 14 бригада, 1110 ишчи фақат тежалган материал ва хом ашёдан 220 минг сўмлик маҳсулот тайёрлайди. Бу ўтган йилдагидан 30 минг сўмлик кўпдир.

Қурилиш ташкилотлари



ЭНГ ЮҚОРИ УНУМДОРЛИК БИЛАН

Тошкент пластмасса буюмлари ва рўзғор химияси заводининг коллективи ленинча коммунистик шанбаликка қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Ана шу «қизил шанбалик» куни заводда иқтисод қилинган хом ашё ва материаллардан 18 минг сўмлик турли маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Коллектив ана шу кунги иш ҳақининг 3,5 минг сўмини ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказади.

Корхонанинг З. Қаюмов, Н. Ҳалилов, Т. Алихўжаев, О. Степанова каби мусобақа пешқадамлари меҳнат байрами куни энг юқори унумдорликка эришишга ва шу куни икки смена топшириғини адо этишга аҳд қилганлар.

Фрунзе районининг миниглаб меҳнаткашлари қаторида «Таштекстильмаш» заводининг слесарь-йиғувчиси В. Висоцкий ҳам коммунистик шанбаликда иштирок этади. Унинг шу корхонада ишлаётганига 40 йил бўлиб қолди. Ҳозир у 1985 йил ҳисобига меҳнат қиляпти. «Қизил шанбалик» куни у юзлаб ҳамкасблари қаторида энг юқори меҳнат унумдорлигига эришишга аҳд қилган.

Районни ободонлаштириш бўйича катта ҳажмдаги ишлар бажарилади.

СУРАТЛАРДА: В. Висоцкий; объектларда — Фрунзе райони. Т. Каримов фотолари.



9. СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ

РЕКОРД НОРМА БЎЛИБ ҚОЛДИ

А. ФОЗИЛБЕКОВ,
Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари.

— Собир Раҳимов райони корхона ва ташкилотларининг коллективлари шонли меҳнат анъаналарини давом эттириб, Москва ва Тошкент шаҳарлари илғор корхоналарининг 1984 йил 21 апрелда коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватладилар ва шанбалик куни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш мажбуриятини қабул қилдилар.

Дастлабки маълумотларга қараганда шанбалик куни 132 мингдан зиёд киши ишга чиқади. Район саноати 1005 минг сўмлик маҳсулот, шу жумладан 404 минг сўмлик халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқаради.

9-шина ремонти заводи, ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси, подшипниклар ремонти заводи коллективлари, шанбаликда тўла иқтисод қилинган ресурслар ҳисобига, тажриба-механика экскаваторлар ремонти заводи эса иқтисод қилинган электр энергия ҳисобига ишлашга аҳд қилган.

«Геологоразведка» заводининг токари Н. Плотников, чинни заводининг ишчиси Х. Холтожиев, «Тошкент» мебель бирлашмасининг дурадгори И. Қудратов, «Ташкентмрамор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг нусха кўчирувчиси Н. Михальчук, 10-автомобиль ремонти заводи прицеп цехининг С. Абдураҳмонов бошлиқ слесарь-йиғувчилар бригадаси каби кўплаб ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари шу куни 1,5—2 смена нормасини бажариш мажбуриятини олдилар.

Бош кийимлар фабрикаси, бадиий конструкторлик бюроси ва 14-рельс пайвандлаш поезди коллективлари шанбалик куни 1984 йилнинг тўрт ойи топшириқларини муддатидан илгари адо этадилар.

Район қурилиш ташкилотлари ишчи кучи ва моддий-техника ресурсларини ишга туширадиган турар жой объектларида жамлаган ҳолда ўз объектларида меҳнат қиладилар.

Район транспортчилари томонидан 13,4 минг тонна халқ хўжалиги юклари ташилади.

21 апрель куни марказий кўчалар, майдонлар, ҳовлиларни ободонлаштириш билан боғлиқ кенг кўламдаги ишлар бажарилади. Ана шу ишларда 98,7 минг киши иштирок этади. Улар суғориш тармоқларини тозалаш, дарахт ва буталар ўтказиш, уларни оқлаш, гулзорлар ташкил этиш билан шуғулланадилар.

Барча корхоналарда шанбалик тантанали митинглар билан бошланади. Митингларда меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, таклиф этилган пенсионерлар сўзга чиқадилар.

Ҳар икки-уч соатда «Чақмоқ»лар чиқариб турилади, корхона ва ташкилотларнинг радиоузеллари орқали шанбаликнинг бориши ҳақида хабарлар бериб борилади.

Бажарилган ишларга дастлабки якунлар чиқарилар экан, шуни ишонч билан айтиш мумкинки, В. И. Ленин туғилган кунининг 114 йиллигига бағишланган коммунистик шанбалик районда юксак савияда ўтади.



«Геологоразведка» заводида слесарь-ремонтчилар М. Еқубов, Р. Гайфутдинов ва Ю. Ваулинларни ҳозир танишади. Улар ҳар куни смена топшириқларини 20—30 процент ортиғи билан адо этишади. Шанбалик куни улар ўз нормаларини бир ярим баравар бажариш мажбуриятини олишган.

СУРАТДА: слесарь-ремонтчилар М. Еқубов, Р. Гайфутдинов ва Ю. Ваулин.
М. Нуриддинов фотолари.

МУСОБАҚАЛАШИБ ИШЛАЙДИЛАР

Тошкент чинни заводида 21 апрелда бўладиган «Қизил шанбалик»ка қизғин ҳозирлик кўриляпти. Цехлар, бригадалар, участкалар коллективлари шу куни ўзаро мусобақалашиб ишлашга аҳд қилишди. Корхонада шанбаликни ўтказиш штаби меҳнат байрами кунидаги мусобақа шартларини белгилади. Шу куни энг самарали меҳнат қилган цехлар ва участкалар учун иккита, бўлимлар учун учта, бригадалар учун эса тўртта биринчи ўрин, шахсий меҳнат беллашувида қатнашганлар учун олтита биринчи ўрин ва совринлар белгиланди. Мусобақада ғолиб чиққанлар «В. И. Ленин туғилган кунининг 114 йиллигига бағишлаб ўтказилган шанбаликда энг яхши кўрсаткичларга эришганлиги учун!» сўзлари зарҳал ҳарфлар билан ёзилган вазалар, чой сервизлари билан тақдирланадилар.

Шанбаликда жами 1550 чиннисоз ўз иш жойларида меҳнат қилади. Инженер-техник ходимлар ва хизматчилар ободонлаштириш ишлари билан шуғулланишади. Завод ҳовлисига, пансионатга дов-дарахтлар ва гул кўчатлари экилади.

Ишчилар тайёрлайдиган 32 минг сўмлик маҳсулотнинг учдан бир қисми тежалган хом ашё ва материаллардан ишлаб чиқарилади. Ўн биринчи беш йиллик фондига 5 минг сўм иш ҳақи ўтказилади.

10. СЕРГЕЛИ РАЙОНИ

ОММА АКТИВЛИГИНИ ОШИРИБ

Б. ТУРИҚ,
Сергели район партия комитетининг биринчи секретари.

—21 апрелда В. И. Ленин туғилган кунининг 114 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусини Сергели райони-нинг барча меҳнаткашлари қўллаб-қувватладилар. Шанбаликка тайёргарлик кунлари бошланган митинг ва йиғинларда улар меҳнат байрамида энг юқори натижаларга эришишга аҳд қилганларини маълум қилдилар.

Райондаги ҳар бир меҳнат коллектини «қизил шанба-лик» куни қандай ишлар билан шуғулланишини яхши билади. Ана шу оммавий сафарбар 104 корхона, ташкилот ва идора —жами 57,8 минг киши иштирок этади. Шу куни 753 минг сўмлик товар маҳсулотлари, шу жумладан 340 минг сўмлик халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш планлаштирилган. Район саноати ўз зиммасига 21 апрель куни ўртача кундалик нормадагидан 15 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқаришдек юксак мажбурият қабул қилган. 29,3 минг сўм ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказилади.

Бунёдкорлар 128,5 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарадилар. Район транспорт ташкилотларининг режалари ҳам катта. Улар меҳнат байрами куни 32 мингдан зиёд пассажирни, 17 минг тонна халқ хўжалиги юкларини ташиб бериш, 18,8 минг сўмни беш йиллик фондига ўтказишга азму қарор қилганлар.

Шу куни районда кенг кўламда ободонлаштириш ишлари олиб борилади. 15 минг туп дарахт, 4 минг туп бута, 3 минг тup гул ўтқазилади. Маҳаллаларда ва турар жой массивларида кўчат ўтқазиш, дарахтларнинг тагини оқлаш, суғориш тармоқларини тозалаш каби ишлар бажарилади.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари ленинча шанбаликни идеологик таъминлаш ишларига катта эътибор бермоқда. Район корхоналари ва ташкилотларида шанбаликни юксак ташкилий ва сиёсий савияда ўтказиш тадбирлари ишлаб чиқилган. Меҳнат байрами коллективларда митинглар билан бошланади. «Чақмоқ»лар, деворий газеталарнинг махсус сонлари социалистик мусобақанинг бориши ҳақида, мусобақа илғорлари ҳақида ҳикоя қилади. Шанбалик тугаб, меҳнат беллашувига якун чиқарилганидан сўнг, ғолиблар ёрлиқлар, қимматбаҳо совғалар билан мукофотланади.

Ленинча шанбалик оммасининг ташаббускорлиги, ижодий активлиги меҳнат унумдорлигини янада оширишнинг муҳим резерви эканлигининг яна бир ёркин далили бўлиб қолади.



Барча сергелиликлар қаторида «Узбекпроектмебель» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг У. Зияев бошлиқ бригадаси ҳам коммунистик шанбаликка чиқади. Бу коллектив ўзининг сифатли, зарбдор меҳнати билан шуҳрат қозонган. Шанбалик куни ҳам улар смена топшириқларини ортиғи билан бажаришади. СУРАТДА: У. Зияев бригадаси.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненко 18 апрель куни ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ПХР мудофаа министри броня генерали Ф. Сивицкийга Ленин орденини топширди. Ф. Сивицкий иккинчи жаҳон уруши йиллари бригадирликда олиб борилган курашдаги хизматлари ҳамда СССР Қуролли Кучлари билан Польша Қўшини ўртасида уруш-дан кейинги даврдаги жанговар ҳамдўстликни мустаҳкамлаш ишига катта шахсий ҳисса қўшганлиги учун шу мукофот билан тақдирланди.

Мукофотни топшириш чоғида ўртоқ К. У. Черненко нутқ сўзлади.

К. У. Черненконинг нутқи ва Ф. Сивицкийнинг жавоб нутқи тонгги газеталарда эълон қилинган.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг темирчиси, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Ғ. Ҳолматов 1986 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига меҳнат қила бошлади. Бирлашманинг юздан зиёд ишчиси шахсий беш йиллик планларини бажарган, ёки бажариш арафасида турибди.

●

Республика театр жамиятининг Актёрлар уйида Ўзбекистон ССР халқ артисти И. Фоменко билан ижодий учрашув бўлади. Учрашув республикамиз музика ва қўшиқчилик санъати ривожи, малакали санъаткорлар тайёрлашга катта ҳисса қўшган таниқли санъатшунос, педагог ва мураббийнинг 80 йиллигига бағишланади.

●

Комил Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» киностудиясида 1983 йилда яратилган мультфильмлар бўйича ижодий конференцияда иштирок этаётган москвалик таниқли экран усталари билан учрашув бўлади.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 9 даража иссиқ бўлди. Шу кеча-кундузда ҳаво ўзгариб турса-да, ёғингарчилик бўлмайди. кечаси 5—7, кундузи 18—20 даража иссиқ бўлади.

Ҳал қилувчи учрашувлар

Теннис бўйича ўтказилаётган IV Халқаро ўсмирлар турнирининг биринчи кунидаги баҳслар бош соврин даъвогарларининг сафини камайтирди. Афсуски, республикамизнинг барча ёш спортчилари 17-ва ундан куйи ўринлар учун курашадиган бўлиб қолишди. Фақат «Спартак» кўнгилли спорт жамиятининг вакили Виктор Богатирёв саралаш мусобақаларини муваффақиятли ўтказди.

Ўтган йилги турнирда республикамиз вакиллари дуруст қатнашишган эди. Бу йилги турнирда чет эллик кучли теннисчилар ҳам иштирок этаётганлигини ҳисобга оладиган бўлсак, аҳвол унчалик ачинарли эмас. Республикамиз ёш спортчилари учун бу турнир XVII Бутуниттифоқ спартакиадаси баҳсларига тайёргарлик кўришда синов вазифасини ўтамоқда.

Саралаш баҳсларида тошкентлик Петр Лебедь биринчи ғалабага эришганидан кейин командадоши спорт мастери Виктор Богатирёв билан беллашди. Тажрибали Виктор ғолиб чиқди.

В. Богатирёв кейинги учрашувни бокслик Сергей Костанов билан ўтказди. Бу сафар ҳам ҳамшаҳаримиз ғалабага эришди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети совғаси учун асосий беллашувлар бошланди.

М. ГОРБАЧЕВ.



СУРАТДА: СССР терма командаси аъзоси В. Мильвидская. Р. Загратдинов фотоси.



Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида ўрта мактабларни тамомлаб келган кўплаб ёшлар меҳнат қиладн. Уларга бу ерда касб сирларини пухта эгаллаш, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўрта махсус, ўрта ва олий ўқув юртларида ўқиш учун яхши шароитлар яратилган. Ҳар бир ёш ишчи дастлабки пайтда тажрибали мураббийлар раҳбарлигида меҳнат қилишади. Бирлашма мураббий совети ҳар йили белгиланган план асосида катта ишларни амалга оширади.

СУРАТДА: тўқув цехидаги ёш илғор ишчи, комсомол аъзоси Нилуфар Усмонова. У шу кунларда кунлик нормасини мунтазам 120—130 процентга етказиб адо этяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

Мажбуриятлар изидан

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИ КЎПАЙСИН

КИРОВ ВА СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Мусобақадош районларнинг корхоналари коллективлари йилнинг январь-март ойларида ги ишлаб чиқариш фаолиятининг асосий технико-иқтисодий кўрсаткичларини муваффақиятли бажардилар. Жумладан, маҳсулот реализация ҳажми бўйича топшириқни Киров райони 0,9 процент, Собир Раҳимов райони 1,6 процент ортиғи билан адо этди. Биринчи кварталда планга қўшимча 476 ва 1041 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди.

Товар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича топшириқ план кўрсаткичидан нисбатан 2,3 ва 3,8 процент ортиқ бўлди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг умумий ўсиш суръати 6,3 ва 7,0 процент юксалди.

Меҳнат унумдорлиги ҳажми бўйича планни Киров район индустрияси 102,2 процент ва Собир Раҳимов райони 103,8 процент қилиб бажарди. Меҳнат унумдорлигини ўстириш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5,9 ва 5,8 процент юксалди.

Мусобақадош районларда сўнгги йилда товар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 2.443 минг ва 4.531 минг сўмликка юксалди. Бунда Киров районида ишлаб чиқариш ҳажми ўсишининг 96,9 процентига, Собир Раҳимов районида 82,9 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди.

«Узбексельмаш», «Центразэнергоремонт» ишлаб чиқариш бирлашмалари (Киров райони), «Компрессор», агрегат, экскаватор ремонти заводларида (Собир Раҳимов райони) ишлаб чиқариш ҳажми сўнгги йилда 8—10 процент ва ундан кўпроқ юксалди.

Бироқ, белгиланган номенклатурада буюмлар етказиб бериш бўйича шартнома мажбуриятларини ҳамма корхоналар ҳам уддалади деб бўлмайди. Булар қаторида асбобсозлик заводи, 5-ғишт заводлари бошқармаси, Тошкент зардоб ва сивороткa илмий-тадқиқот институти (Киров райони), «Миконд», дурадгорлик буюмлари, «Тошкент» ёғочни қайта ишлаш бирлашмаси (Собир Раҳимов райони) каби корхоналар бор.

5-ғишт заводлари бошқармаси, Тошкент зардоб ва сивороткa илмий-тадқиқот институти (Киров райони), ипак йигирув фабрикаси (Собир Раҳимов райони) маҳсулот таннархининг анча қимматлашиб кетишига йўл қўйдилар.

Киров райони саноатида Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилган маҳсулот умумий ишлаб чиқариш ҳажмида 15,5 процентни, Собир Раҳимов районида 28,8 процентни ташкил этди.

Кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш бўйича квартал плани Киров районида 95,6 процент, Собир Раҳимов районида 105 процент бажарилди.

Киров районида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш планини асбобсозлик заводи, Собир Раҳимов районида Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси барбод қилдилар.

ШУ ЙИЛНИНГ ЯНВАРЬ-МАРТ ОЙЛАРИДАГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ЯКУНИНИ КИРОВ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ САНОАТ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА БЎЛИМИ МУДИРИ С. МОСКАЛЕНКО ШАРҲЛАЙДИ:

— Кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш саноатимиз олдида турган асосий вазифалардан биридир. Унинг муҳимлиги ўн биринчи чақириқ ССҒР Олий Советининг биринчи сессиясида яна бир бор таъкидлаб ўтилди.

Ҳозирги пайтда Киров районидаги барча саноат корхоналари 50 хилга яқин кенг истеъмол буюмларини ўзлаштирган ва ишлаб чиқараяпти. Бу ерда бир сўм иш ҳақи ҳисобига саккиз сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилади. Шу йилнинг биринчи кварталида савдо тармоқларига планга қўшимча 728 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари чиқарилди, ўтган йилнинг шу даври билан солиштирилганда кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръати 104,6 процентни ташкил этди. Корхоналарнинг партия ташкилотлари кенг истеъмол буюмлари сифатини янада яхшилаш, маҳсулот сифатини комплекс бошқариш системасини такомиллаштиришга жиддий эътибор беряпти. Ҳозир район саноати 40 хилдаги ва моделдаги буюмни Сифат белгиси билан тайёрлаяпти, уларнинг кўпчилиги кенг истеъмол буюмларидир.

Бу йўналишда айниқса Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи самарали ишлаяпти. Бу ерда буюмларнинг 50 процентга яқини фахрли бешқиррали белги билан муҳрланади, анчагина қисми «Н» (Янгилик) индекси билан ишлаб чиқарилади. Харидорлар талабини ўрганиш мақсадида корхона «Тоҳир ва Зуҳра» ва «Ўзбекистон» фирма магазинларида маҳсулотларни оз-оз миқдорда сотишни ташкил этди. Белгиланган тадбирлар аҳолига яркалар кийими ишлаб чиқаришни юз процент ошириш имконини берди.

«Ўртоқ» кондитер фабрикаси меҳнаткашлари биринчи кварталда кондитер маҳсулотлари реализация қилиш бўйича мажбуриятларни 264 минг сўмликка ортиғи билан адо этди. Корхонада маҳсулот ҳажми ўсишининг 80 процентига меҳнат унумдорлигини юксалтириш эвазига эришилди.

Яқингинада ҳам «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришда районда сўнгги ўринлардан бирини эгаллардн. Ҳозир эса раҳбарларнинг, корхона партия ташкилотининг изчил иш олиб бориши натижасида аҳвол ўзгармоқда. Корхонада уч хил кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаряпти. Тез вақт ичида янги кенг истеъмол буюмлари цехи ишга туширилиши билан уларнинг номенклатураси ҳам, ҳажми ҳам икки баробар ортади. Заводнинг бир гуруҳ мутахассислари ўхшаш корхоналарнинг кенг истеъмол буюмлари тайёрлаш бўйича тажрибасини ўрганяпти.

Бироқ, ҳали ҳамма ишлаб чиқариш коллективларида ҳам кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни ташкил этишга жиддий эътибор бериляпти деб бўлмайди. «Центразэнергоремонт» корхонасида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни ўзлаштириш суст боряпти. Тўғри, мазкур корхона ремонт билан шуғулланади ва буюртмачилар материали билан ишлайди. Бироқ энергетика ва электрлаштириш министрлигидагилар буни била туриб ремонтчиларга кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш-ларни ташкил этишни мустаҳкам буйруқ билан «Текстильмашлашмасин, ишлаб чиқариш хонасининг ишларини юқори кенг истеъмол буюмлари ларга қаратишга қатъий белгилади ва ошираяпти. Илмий-ишлаб бирлашмасида бексельмаш чиқариш сида кўрсатиш йўл бериб сулотини цехлар кенг буюмларига ихтисослаштириш сохасида бу йил ишлаб чиқариш зависи туфайли ортиқ кенг буюмлари ишлаб чиқариш миллион сўмлик буюмларни ташкил этади. ланган муваффақиятлаш район ларининг ССР ва Компартиясининг юбилейига совғаси бўлади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ГА ХАТЛАР

ҚАҲРАМОН БИЛАН УЧРАШУВ

...Кўксида қаҳрамонлик «Олтин юлдуз»и ва медаллар таққан, истараси иссиқ, кайфияти аъло киши залга кириб келиши билан гулдурос қарсаклар янгради. Бу инсон ҳаётда чиниққан, она тупроғимизга бостириб кирган душманга қирон келтирган ва истеъдодли рассом, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Самиғ Абдуллаев бўлади.

Қаҳрамон рассом С. Ф. Абдуллаев олтмиш саккизинчи баҳорни кутиб олди. Саккиз йил ҳарбий хизматда, ўн йил республика рассомлар союзи правлениеси раиси, йигирма саккиз йилдирки Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи раҳбари, беш юзга яқин тасвирий санъат асарлари муаллифи...

Музейнинг лекциялар ўқиш залига қаҳрамон рассом билан буюк Ғалабанинг 40 йиллиги олдидан учрашувга келган 100 дан зиёд Тошкент савдо техникуми студентлари Самиғ Абдуллаев ҳаёти ва ижоди ҳақидаги маълумотларни учрашувни олиб бораётган санъатшунос Флора Мухторовадан эшитишарди.

Ҳа, қаҳрамон рассом Ғарбий Украина, Шимолий Кавказ ва Қрим жангларида қатнашиб, Моздок, Сапун тоғи учун бўлган жангларда оғир яраланган. Душманнинг ўндан ортиқ ўқи Самиғ Абдуллаевни оғир ярадор қилган. Ўқлар олинди, умуртқа суякдаги бир ўқ олинишн қийин бўлганидан уни ҳамон қийнаб келади. Ў ҳуруж қилганда тез-тез уруш йилларини эслайди. Ҳар бир учрашувда ёшларга уруш нималигини тушунтирар, фақат меҳнат қилишга, дўст бўлиб яшашга чақирарди. Бу сафарги учрашув ҳам ниҳоятда қизиқарли ва таъсирли ўтди.

Учрашув сўнггида қаҳрамон рассом С. Абдуллаев асарларидан намуналар рангли тасвирларда экранда намойиш этилди.

М. АҲМЕДОВ.

МАЛОЛ КЕЛМАСА...

Собир Раҳимов районидаги Ҳўжалик проездида яшовчи аҳоли район электр тармоғи подстанцияси (бошлиғи Ғафуров) ходимларининг масъулиятсизлиги туфайли кечаси чироқсиз қолишган. Бу ерда одамлар айни ишдан ҳориб қайтган пайтда чироқ ўчиб қолади.

Маҳалла аҳли радио эшитиш, телевизор кўриш, газета ва журнал ўқиб ҳордиқ чиқариш ўрнига бирбировларидан лампа шиша сўраб саргардон. Ғира-шира тонг маҳал ишга отланганлар эса кийимларини излаб хоналарни пайпаслаб юришади.

Мутасадди ўртоқларга малол келмаса бу масала ҳақида бир бош қотириб кўришса.

М. КАРИМОВ,
Ҳўжалик проезди, 2-тупик, 5-уй.

«ЧАРОҒОН» КЎЧА

Генерал Петров кўчасидаги 2-тупикни одамлар ҳазиллашиб «Чароғон» кўча деб аташади. Бу гапда озгина киноя бор. Сабаби бу ерда кечалари чироқ ёғдуси шундай хираки, дастурхондаги нон билан сариёғни ажратиш мушкул.

Бу ерда яшовчи аҳоли, уларнинг кўпчилиги кекса кишилар, жуда қийналишмоқда. Электр энергияси етарли бўлмаганидан радио ва телевизорлар сукутга чўмган. Бу ишга мутасадди ўртоқлар ҳам ҳозирча жим. Бу ҳол қачонгача давом этиши эса ҳеч кимга маълум эмас.

Ш. АБДИҒАНИЕВ,
Генерал Петров кўчаси, 2-тупик, 8-уй.

«КЎЧМАНЧИ» РАҚАМЛАР

Сарлавҳани ўқиб ажабланманг. Чунки арифметикада «кўчманчи» рақамлар борлигини эшитмагансиз. Лекин район социал таъминот бўлимида, алоқа бўлимларида «кўчманчи» рақамлар, яъни «кўчманчи» чиқлолар бўлиши мумкин экан. Бунга мен ишонч ҳосил қилдим.

Олти фарзандниг онасиман. Турмуш ўртоғим вафот этганликлари сабабли болаларга нафақа белгиланган. Нафақани илгари ҳар ойнинг биринчи числосида олиб келиб беришар эди. Кейин иккинчига, сўнг учинчига кўчиришди. Январь ойида бешинчида, февралда еттинчида олиб келишди. Нафақа тўланадиган числони орқага кўчириш давом этяпти.

Ишхонамда ҳар ойнинг ўнинчи кунида маош тўланади. Шу боисдан нафақани ой бошида олиш оиламиз учун катта аҳамиятга эга.

81-алоқа бўлимидаги почтачилар аввал юз сўмдан ортиқ пенсия олувчиларнинг пулини тарқатишар экан. Бизга ўхшаш озгина пул оладиганлар эса ўз ризқини ҳафталаб кутиб ўтириши керак экан.

Шаҳар социал таъминот бошқармаси ва Чилонзор алоқа узели раҳбарлари ой рақамларининг кўчиб юришига қачонгача бепарво қарашади?

М. ҒОЙИББОЕВА,
Дилхуш кўча, 7-«а» уйда яшовчи.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

Шаҳар савдо Бош бошқармаси томонидан гражданин С. Куликовнинг «Ташхлебторг»га қарашли 75-магазинида савдо қоидалари бузилаётганн баён этилган хати кўриб чиқилди. Хатда баён этилган фактлар тасдиқланди. Савдо қоидаларини бузганлиги учун 75-магазин контролёр-кассири Ҳасановага виговор эълон қилинди. Сотувчилар иши бўш назорат этилганлиги учун шу магазин мудири З. Комиссарова огоҳлантирилди. Эндиликда харидорларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш юзасидан бир қатор тадбирлар белгилаб олинди.

***

Газетхон Г. Гаврилов редакцияга хат йўллаб, 36—15 ТНС» такси машинаси ҳайдовчиси Тошмуҳамедов молия интизомини бузганлиги ва қўпол муомалада бўлганлигини баён этган эди. Хат «Главташпасс-автотранс»га юборилган эди. У ердан қуйидагича жавоб олинди: хат 5-таксомотор парки ҳайдовчилар составн ўртасида муҳокама этилиб, фактлар тасдиқланди. Пассажирга қўпол-лик қилгани ва унинг ҳақидан уриб қолгани учун ҳайдовчи Тошмуҳамедов икки ой муддатга таксини бошқариш ҳуқуқидан четлаштирилди. Айни пайтда у ўн учинчи маош 1984 йил якунига кўра ва янги автомашина олиш ҳуқуқидан маҳрум этилади. 5-таксомотор парки маъмуриятига ҳайдовчилар составн ўртасида тарбиявий ишни кучайтириш зарурлиги кўрсатилди.

***

Халқ депутатлари Акмал Икромов район Совети ижроия комитети 181-мактаб ўқитувчиларининг мактаб атрофидаги территорияни тартибга келтириш юзасидан коллектив хатини кўриб чиқди.

Район Совети ижроия комитетидан олинган жавобда айтилишича, хатда баён этилган фактлар тасдиқланди. Эндиликда 181-мактаб атрофида милиция ва ота-оналар жамоатчилигининг назорати йўлга қўйилди. Йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш мақсадида мактаб яқинидаги қатнов йўлига тегишли белгилар ўрнатилди.

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

АТТЕСТАЦИЯ ЯКУНЛАРИГА БАҒИШЛАБ

Аттестация якунларига бағишлаб, «Средазгипроводхлопок» институтида лекторлар йиғилиши бўлиб ўтди. Институт «Билим» жамияти ташкилотининг 50 дан зиёд аъзоси бор. Уларнинг кўплари халқаро аҳвол, ҳарбий-ватанпарварлик ва интернационал тарбия мавзуларида малакали лекциялар ўқишяпти. О. Караваева, П. Чирва, Л. Побережский сингари лекторлар «Билим» жамияти бошланғич ташкилотининг ёрлиқларига сазовор бўлишди.

• *Меҳнатинг — зийнатинг*

УЧИНЧИ ФАРЗАНД

Йўлдош мактабда яхши ўқиди. Олган баҳолари кўнгилдагидек— бирорта ҳам уч йўқ.

— Институтга кириб ўқишинг, олий маълумотли бўлишинг шарт,— деб ёзди унга Ленинградда инженер бўлиб ишлайдиган опаси.

Онаси ҳам унинг олдига шундай вазифа қўйди.

Йўлдош уларнинг фикрига қўшилди, кўнгилларини кўтаргандай бўлди. Лекин дилида унинг ўзлигини билдирувчи мулоҳазаси ҳам йўқ эмасди.

Йўлдош институтга кирмади. Сентябрь тонгларидан бирида ҳужжатларини олий ўқув юртининг қабул комиссиясига эмас, «Ташхимсельмаш» заводининг кадрлар бўлимига топширди. У энди ишчи. Ўзи меҳнат қилиши, ҳамкасбларидан ортда қолмаслиги керак.

У ўзининг бундан кейинги устози жуда ҳам қаттиққўл бўлишини, унинг синовларидан ўтиш нечоғли оғир эканлигини бутун вужуди билан ҳис қилаётган эди. Бу устознинг исми-шарифи ҳам, фамилияси ҳам бир сўз билан ифодаланади: Ҳаёт! Ҳаёт синовларидан муваффақиятли ўтган ҳар бир киши — унинг дипломи борми ёки йўқми, бундан қатъий назар, шубҳасиз одам бўлади.

Саккиз йиллик иш тажрибаси унга кўп нарса берди. Кўп одамларни кўрди, бир қанча тақдирларга тўқнаш келди, анчамунча кечинмалар суронида қолиб, ҳаётнинг мазмуни ҳақида ўйлади. Ва ниҳоят, шу хулосага келди: қиши ўз меҳнатидан қувона билиши ҳам керак. Меҳнатдан қувона билиш — энг катта бахт. Бу қувонч она ва нон сўзларидан ҳам қадимийроқ бўлган меҳнатга нисбатан меҳр-муҳаббатнинг порлоқ алангасидир.

И. Турсунхўжаев ҳозирги кунда «Ташхимсельмаш»нинг етакчи бригадаларидан бирига бошчилик қилмоқда. 1-механика цехи коллективи ўзини Йўлдошнинг бригадасисиз тасаввур қилолмайди. Пешқадам токарь сифатида Йўлдошнинг ўзи энг аввал коллективга намуна бўлмоқда. Бир ойда корхонада кенг миқёсда ишлаб чиқаришга жорий қилинган самарали «ОВХ—28» машиналари учун 100 та ўрнига 120 тадан юқори сифатли деталлар тайёрлаб беришга эришмоқда. Серқуёш диёримизнинг 60 йиллик юбилейигача бу кўрсаткични 135 тага етказиш — ёш бригадирнинг хайрли нияти. Бу ниятнинг амалга ошишига унинг ўзи ҳам, биз ҳам қаттиқ ишонамиз.

Унинг бригадаси атиги уч кишидан иборат. Ўчовлон рес-публиканинг қутлуғ айёмини энг қувончли муваффақиятлар билан қаршилаш учун курашмоқда. Н. Негматулнинанинг иш тажрибаси бригадиринкидан тўрт йил кўп.

— Бригадир билан беллашиш кишини чарчатади,— дея очиқ тан олади у.—Йўлдош билан умумий муваффақият йўлида сидқидилдан ҳамкорлик қилиш, менимча фойдалироқ. У мендан кўра кўп нарсани билади.

И. Турсунхўжаевнинг номи бугунги кунда корхонанинг И. Михеев, В. Андреев, Д. Бобилев, П. Аҳмедов сингари ўнлаб меҳнат илғорлари қаторн тилга олинади. Сергайратлиги, ҳалоллиги, ўз ишига масъулият кўзи билан қараши ҳар бир йиғилишда, иш жараёнида ҳурмат билан эслатиб турилади. Бу — унинг меҳнатига берилган бир умрга татигулик мукофот. Энг муҳими, у бу заминдаги ўзининг инсоний бурчини ҳалол адо этмоқда.

Йўлдош оилада учинчи фарзанд. Кичик опаси тўқимачилик комбинатининг илғор ишчиси. Каттаси тақдир тақозоси билан Ленинград шаҳрида яшаб хизмат қилмоқда. У бир-икки йил ука-сининг нима учун ишчиликни танлаганини тушунолмай юрди. Ҳозир эса у ҳам мамнун. Энг муҳими, укасининг ишлари жойида.

Тилагимиз —бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолсин.

С. САИДОВ.

• ЛУҚМА

«ДУНЁ СЎРАРМИДИМ...»

Юмуш билан баъзи идора раҳбарининг ҳузурига кирмоқчи бўлсангиз котиба қизнинг хатти-ҳаракати энсангизни қотиради. Ўша бошлиқ ҳузурига киргач эса кўп ҳолда унинг одамшавандалиги, олдига арз қилиб келган кишини ҳурматини жойига қўйиб кутиб олишини кўриб таажжубланасиз. Гўё ҳозиргина остонадаёқ кавушингизни тўғрилаб қўймоқчи бўлган сатанг котиба қиз бу идора раҳбари-ю, бошлиқ унинг бир ходимидек. Хуллас, икки миллион аҳоли яшайдиган улкан шаҳарда баъзан бир нарса: ширин сўз жуда танқис бўлиб қолади. Озгина табассум ва илтифот ҳам.

— Шу йил 22 март куни ўғлим билан квартира ҳақини тўлаш учун Собир Раҳимов районидаги 8050/037 номерли омонат кассага кирдик,— деб ёзибди оқшомхон Ҳ. Мўйдинов. — Кассада ўрта ёшлардаги семизгина аёл билан ёш қизча суҳбатлашиб ўтирган экан. Мен салом бериб, муддаомни айтсам улар иш вақти тугади, эртага келинг деб гаплашиб ўтиришаверди...

Шундан кейин омонат кассадаги ходималар билан мижоз ўртасида қуйидаги саволжавоб бўлган.

Савол: — Соат нечагача ишлайсизлар?

Жавоб: — Олтигача.

Савол:— Ҳали олти бўлмади-ку?

Жавоб: — Соатингиз бузуқ экан, отворинг...

Яна савол: — Шикоят дафтари кимда?

Жавоб: — Ойша хонимда!

— Ўғлимнинг олдида жуда изза бўлдим,—дейди хатини давом эттириб оқшомхон. — Сўнгги жавобни айтган ходима қизим тенги экан. Мен ундан дунё сўрармидим, озгина ширинсўз, хушмуомала бўлса қиз бола учун бу ҳам бир ҳусн, ахир!..

Ширин сўз — жон озиғи, дейди доно халқимиз. Бир оғиз ширин сўз билан юрак ийиб кетиши ҳам, куйиб кетиши ҳам мумкин. Омонат кассада ўтирган ҳалиги хизматчилар буни умутиб қўйишган кўринади. Ёки билиб туриб шундай қилишгандир, ким билади. Аммо бир нарса аниқ: улар омонат кассада «омонат» ўтиришганга ўхшайди.

М. ЮСУПОВ.

2 ТОШКЕНТ БЕТ. ОҚШОМИ

19 АПРЕЛЬ, 1984 й.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Умумхалқ ҳаракати

БЕРЛИН. Кейинги йилларда ГДРда кенг авж олдирилган энергия, хом ашё ва материалларни тежаш ҳаракати чинакам умумхалқ ҳаракати бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда республикада «Энергия ни намунали истеъмол қилган корхона» фахрий номига сазовор бўлган комбинатлар, заводлар ва фабрикалар сони мингдан ошиб кетди. Ана шу юксак давлат баҳосини олишга биринчи муваффақ бўлган ишлаб чиқариш бирлашмалари орасида ГДР химия саноатининг энг катта корхонаси — В. Ульбрихт номли «Лойна» комбинати бор. Бу комбинат коллективи бугунги кунда ҳам тежаш учун курашнинг олдинги сафларида бормоқда.

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

УЛАН-БАТОР. «Эрдэнэт» қўшма Монголия—Совет кон бойитиш комбинати коллективига кўчма Қизил байроқ ҳамда «Найрамдал— дўстлик» интернационал социалистик мусобақа ғолибининг фахрий дипломи топширилди. Шу муносабат билан Монголиядаги энг катта саноат марказида бўлиб ўтган тантанали митингда республикада кенг қулоч ёздирилган интернационал коллективлар ҳаракати меҳнат мусобақасини авж олдириш, иккала қардош мамлакат меҳнаткашлари ўртасидаги амалий алоқаларни янада мустаҳкамлашнинг таъсирчан формаларидан бири бўлиб қолганлиги таъкидланди. Совет илғор тажрибасини ўзлаштириш, совет мутахассисларидан ўрганиш— буларнинг ҳаммаси МҲР кон-руда саноатининг энг катта корхонаси ходимларига бу йил ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашда янги муваффақиятларга эришишга имкон берди.

АСРЛАРГА ТЕНГ

ВЬЕНТЬЯН. Лаос халқ ҳокимияти йилларида маориф системасини ривожлантириш ишида асрларга тенг йўлни босиб ўтди. Республика бу соҳада жонбозлик ютуқларга эришди. Революцияга қадар имтиёзли табақалар вакилларининг кичик бир гуруҳи — қирол онласининг аъзолари, юқори мансабдор кишилар ва маҳаллий бойларгина билим олиш имконига эга эдилар.

Умумий таълим мактаблари тўғрисидаги қонун ЛХДР ташкил этилганидан кейин мамлакат ҳукумати қабул қилган дастлабки қонунлардан бири бўлди.

Ҳозирги вақтда ҳар йили ишчилар ва деҳқонларнинг фарзандларидан қарийб 550 минг ўғил ва қиз бола мактабга қатнамоқда. Урушдан кейинги давр қийинчиликларига қарамай, ёш давлат халқ маорифини ривожлантиришга катта маблағ ажратмоқда.

Ҳозирги вақтда бутун мамлакатда саводсизликни тугатиш учун кураш кенг кўлам касб этмоқда. Халқ хокимияти йилларида лаосликлардан салкам 750 минг киши ўқиш ва ёзишни ўрганди. Саводсизликни тугатиш курсларини битириб чиққан меҳнаткашларнинг кўпчилиги умумий таълим савиясини ошириш кечки мактабларида ўқишни давом эттирмоқда. Бу ўз-ўзидан тушунарли—чунки лаос коммунистлар партияси кўзлаган буюк мақсад — социалистик жамият асосларини билимсиз қуриш мумкин эмас.



ФОТОАТЛАС

Лондон — Буюкбританиянинг пойтахти, жаҳоннинг йирик шаҳарларидан биридир.

ЮҚОРИДАГИ СУРАТДА: Трафальгар майдонида.

* * *

ПАСТДАГИ СУРАТЛАРДА: Лондоннинг рамзи—машҳур Вестминстер саройидаги Биг Бен минорали соати.

* * *

Шаҳарда кейинги вақтда велосипедлар сони анча кўпайиб қолди. Лондонликлар бундай арзон транспортда ишга боришни афзал кўрмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.



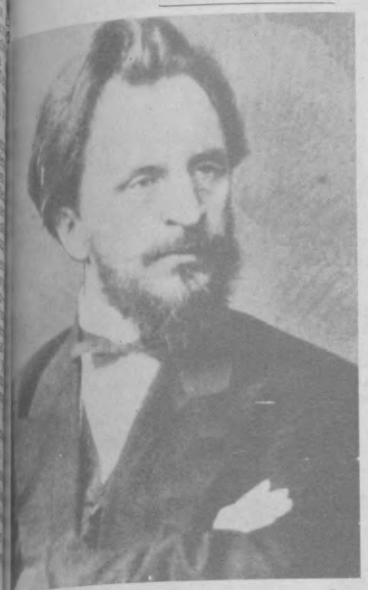


САНЪАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

Реалист рассом

УЛУҒ РУС РАССОМИ Г. Г. МЯСОЕДОВНИНГ 150 ЙИЛЛИГИГА



Машҳур рус рассоми Григорий Григорьевич Мясоедов туғилган кунга 150 йил тўлди. Рус тасвирий санъати тарихида Г. Мясоедов ўтган асрнинг 60—70-йилларидаги реалистик маиший рангтасвир устаси сифатида танилган. Ўз юртига қайтиб келган рассом деҳқонлар турмушини тасвирловчи бир қатор ажойиб туркум асарлар яратди. Унинг ранг-баранг картиналарида 1864 йилги ер ислоҳоти танқиди ҳам муҳим ўрин эгаллайди. Г. Мясоедов картиналарининг яна бир муҳим хусусияти шундаки, уларнинг аксарият қаҳрамонлари оддий халқ орасидан чиққан меҳнаткаш кишилар. Рассом ҳар бир асарида деҳқонлар турмушининг бетакрор манзарасини яратишга, уларнинг она замин билан нечоғлик чамбарчас боғлиқ эканлигини образли тасвирлашга интилди. Бу эса унга катта шуҳрат келтирди.

Рассомнинг энг сўнгги асарларидан бири «Мицкевич ўз асарларини Зинаида Волконская салонида ўқимоқда» деб номланади. Бу асарда рассом бошқа бир қатор образлар билан бирга улуғ рус шоири Александр Сергеевич Пушкиннинг сиймосини ҳам теран гавдалантирган. Бу асар Г. Г. Мясоедовнинг ранг-баранг картиналари ичида алоҳида ўрин тутади.

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида ҳам таниқли рус рассомининг бир қатор картиналари намойиш этилмоқда. Айниқса 1871 йили яратилган «Рус флотининг отахони» деб номланган картинанинг асл нусхаси томошабинлар эътиборини ўзига жалб этади. Музей экспозицияларидан жой олган рассомнинг бошқа асарларида ҳам ўтган асрдаги Россия ҳаёти, рус деҳқонларининг турмуши ёрқин тасвирланган.

* * *

СУРАТДА: машҳур рус рассоми Г. Г. Мясоедов.

Саломатлик

ҳақида суҳбатлар

ВИРУСЛАР ҚАНДАЙ ХАВФ ТУҒДИРАДИ?

БОЛАЛАРДА ЎТКИР РЕСПИРАТОР КАСАЛЛИКЛАРИ ҲАҚИДА

Ўткир респиратор касалликлари болалар ўртасида тез-тез учраб туради. Кузатишларга қараганда, ҳар бир бола ўз ҳаётининг биринчи йилида ўртача 8-10 марта ўткир респиратор касалликларини ўтказади. Вирусларни ўрганишдаги муваффақиятлар ўткир респиратор касалликлар сабабини аниқлаш имконини берди. Улар грипп, парагриппнинг турли хил вируслари, аденовируслар туфайли пайдо бўлар экан.

Илк ёшдаги болалар ўртасида аденовируслар группаси вужудга келтирган ўткир респиратор касалликлар айниқса тез-тез учраб туради.

Врачларнинг тажрибалари ва кузатишлари шуни кўрсатадики, аденовируслар нафас олиш йўллари ва ичак йўлларининг шиллиқ қатламларидаги ҳужайраларда кўпаяр экан.

Аденовирус касалликлари анча кенг тарқалган. Улар бутун йил давомида учраб туради. Аммо совуқ пайтларда у билан касалланганлар кўпаяди. Фарингоконьюктива л ь безгак одатда ёз пайтида болалар коллективларида юз беради. Бемор одам ёки вирус ташувчи инфекция тарқалишига сабаб бўлади. Тадқиқотлар шуни кўрсатадики, бемор касаллик бошланганидан кейин 25 кун давомида аденовируслар ажратиб туради. Айниқса касаллик пайтида уларнинг ажралиши кўпаяди. Йўтал, акса уриш, кўз ёшланиши ҳам кучаяди.

Баъзан болаларнинг касалланишига бемор ота ёки она сабаб бўлади. Болалар учун айниқса касалликнинг яширин шакли билан оғирган беморлар хатарлидир. Аденовируслар юқори нафас олиш йўллари ва кўзнинг шиллиқ қатламлари орқали, ҳаво ва сўлак томчилари воситасида бошқаларга юқади. Чинвинлар ҳам касалликнинг тарқалишида маълум роль ўйнаши мумкин. Айниқса олти ойлик ва ундан уч ёшгача бўлган болалар касалликни тез юқтиради. Аденовирус билан зарарланишдан то касалликнинг биринчи белгиларини пайдо бўлгунга қадар тўрт кундан ўн икки кунгача вақт ўтади.

Касаллик нафас олиш йўллари шиллиқ қатламининг енгил катарал яллиғланиши ёки оғир оқибатларга олиб келувчи зотилжам шаклида кечиши мумкин. Аденовируслар бурун, нафас олиш йўлларининг шиллиқ қатламлари, ўпка, кўз ва ичак йўлларини зарарлайди. Аденовирус билан зарарланган беморларда гриппга қараганда юқори ҳарорат нисбатан кам кузатилади. Мабодо юқори ҳарорат бўлганида ҳам у 3 кундан 10 кунгача давом этиши мумкин. Касаллик пайтида аъзои бадан қақшаб оғрийди, бемор қайт қилади, кўзида оғриқ сезади. Баъзида касаллик узоқ чўзилиб кетади. Кўпчилик бемор болаларда бўйин лимфа тугунлари кенгайиб, айрим касалларда эса жигар ва талоқнинг катталашуви рўй беради.

Аденовирус инфекцияларининг энг кенг тарқалган шаклларидан бири юқори нафас олиш йўллари катаридир. Бу касалликда болаларнинг бурни битади, бурундан қуюқ сув оқади, кўзнинг шиллиқ қатлами, томоқнинг орқа девори қизаради. Вақти-вақти билан йўтал тутади.

Бу касаллик билан оғриган болалар ориқлайдилар, ранглари оқаради. Катта ёшдаги болалар бошлари оғриганидан, баданлари қақшаганидан, томоқлари оғриганидан шикоят қиладилар. Қайт қилиш, ич кетиши ҳоллари ҳам қайд этилади. Аденовирус касалликларида баъзан томоқ оғриғи ҳам кузатилади. Кўпинча улар аденовируслар туфайли вужудга келиши ёки бактерия ва замбруғли инфекцияларнинг қўшилиши натижасида пайдо бўлиши мумкин.

Бундай касалликларда қандай даво чоралари қўллаш мумкин? Албатта уй шароитида даволаш мумкин. Бемор ўрнидан турмай ётиши, хонага эса тоза ҳаво кириб туриши зарур. Хона полларини тез-тез ҳўл латта билан артиб туриш керак.

Ўриндан турмай ётиш муддати касалнинг аҳволи, касалликнинг шакли ва кечишига боғлиқ. Боланинг бадани, оғиз бўшлиғини, кўз ёшланиши ҳам кучаяди

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА